

SPLOŠNA MATURA IZ ITALIJANŠČINE V LETU 2011

Poročilo DPK SM za italijanščino

VSEBINA

1 Splošni podatki

- 1.1 Število in struktura kandidatov po izobraževalnem programu in statusu
- 1.2 Potek zunanjšega ocenjevanja

2 Analiza dosežkov kandidatov

- 2.1 Porazdelitev dosežkov kandidatov po odstotnih točkah v tekočem letu
- 2.2 Meje za izpitne ocene
- 2.3 Splošni podatki o uspehu kandidatov s komentarjem

3 Vsebinska analiza nalog in vprašanj

- 3.1 Analiza uspeha po posameznih delih izpita
- 3.2 Analiza uspeha po posameznih izstopajočih nalogah z napotki za učitelje
- 3.3 Mnenje zunanjih ocenjevalcev
- 3.4 Napake v izpitni/-ih poli/-ah

4 Ugovori kandidatov na oceno

5 Povzetek

- 5.1 Ocena uspeha kandidatov
- 5.2 Ocena kakovosti izpitnih pol
- 5.3 Druge ugotovitve

Avtorja:

Maja Valentič, glavna ocenjevalka za italijanščino
Vasilka Stanovnik, predsednica DPK SM za italijanščino
Poročilo je potrdila DPK SM za italijanščino na svoji seji.
Ljubljana, oktober 2011

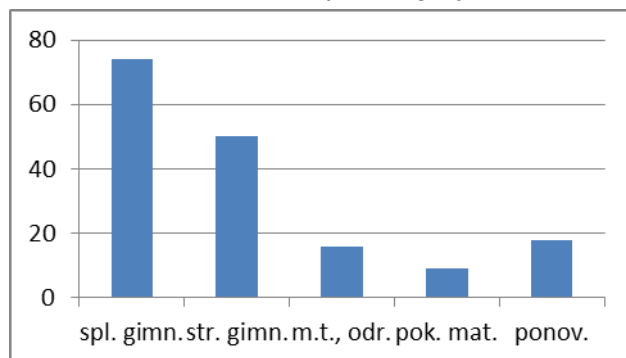
1 Splošni podatki

1.1 Število in struktura kandidatov po izobraževalnem programu in statusu

V spomladanskem izpitnem roku je pisni del mature iz italijanščine potekal v torek, 14. junija 2011. Zunanji ocenjevalci* so naloge ocenili do 24. junija 2011.

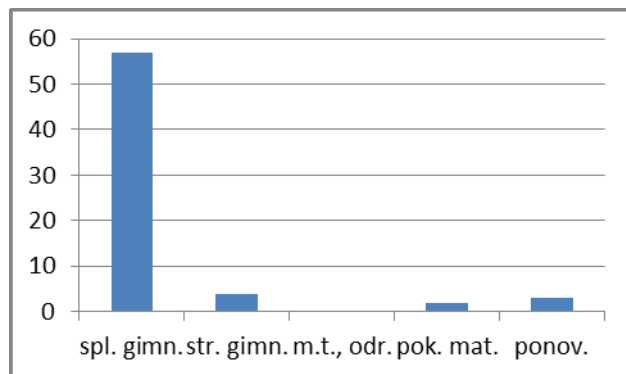
Letos je k opravljanju izpita splošne mature iz italijanščine v spomladanskem roku pristopilo 167 kandidatov na osnovni ravni in 66 na višji ravni (v letu 2010 jih je bilo 181 na OR in 86 na VR). Na osnovni ravni predstavljajo večino kandidatov dijaki splošnih gimnazij (74) in strokovnih gimnazij (50), sledijo kandidati, ki so obiskovali maturitetni tečaj in odrasli (16), in kandidati, ki so opravljali posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi (9). Večje je število kandidatov, ki so imeli popravni izpit ali so ponovno opravljali splošno maturo (18), (gl. sliko 1). Na višji ravni prevladujejo kandidati, ki prihajajo iz splošnih gimnazij (57), manjši delež pa predstavljajo kandidati strokovnih gimnazij (4) in kandidati, ki so opravljali posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi (2). Manjše je tudi število kandidatov, ki so ponovno opravljali maturo (3), (gl. sliko 2).

Slika 1: Število kandidatov po kategorijah na OR.



Vir: Državni izpitni center, 2011.

Slika 2: Število kandidatov po kategorijah na VR.



Vir: Državni izpitni center, 2011.

Število kandidatov, ki opravljajo splošno maturo iz italijanščine, v zadnjih letih upada. Razlog je v splošnem upadu števila dijakov in večje ponudbe različnih tujih jezikov v srednjih šolah, predvsem španščine, tako na Obali kot drugod v državi.

* V poročilu uporabljeni samostalniki moškega spola, ki se pomensko in smiselno vežejo na splošna, skupna poimenovanja (npr. kandidat, ocenjevalec), veljajo tako za osebe ženskega kot moškega spola.

Preglednica 1: Število kandidatov v zadnjih petih letih.

Leto	Št. kandidatov na OR	Št. kandidatov na VR
2007	235	104
2008	171	107
2009	189	72
2010	181	86
2011	167	66

Vir: Državni izpitni center, 2011.

1.2 Potek zunanjega ocenjevanja

Zunanji ocenjevalci so predhodno na dom prejeli prazne izpitne pole, da so jih pregledali. Člani DPK SM in zunanji ocenjevalci so nato na podlagi izpitnih pol izvedli moderacijo *Navodil za ocenjevanje* 16. 6. 2011. Zunanji ocenjevalci so pred začetkom točkovanja nalog vnesli nekatera dopolnila k odgovorom in predvideli še nekatera možne pravilne odgovore.

Izpitne naloge je ocenjevalo 11 zunanjih ocenjevalcev. Naloge oz. posamezne izpitne pole so ocenjevali doma. Izpitne pole so bile ocenjene enkrat, razen tretje izpitne pole, katere ločeno oz. neodvisno ocenita dva zunanja ocenjevalca. V koordinaciji z glavno ocenjevalko so izvršili zamenjavo nalog za drugo ocenjevanje in jih nato 24. 6. 2011 oddali.

Glavni ocenjevalec je izvršil kontrolno ocenjevanje pri posameznih polah oz. ocenjevalcih. Večjih pripomb na delo ocenjevalcev ni bilo, kar je razvidno tudi iz majhnega števila ugovorov na oceno. Večina zunanjih ocenjevalcev je stalnih in imajo za seboj večletne izkušnje, zato so delo opravili kakovostno in hitro.

2 Analiza dosežkov kandidatov

2.1 Porazdelitev dosežkov kandidatov po odstotnih točkah v tekočem letu

Povprečno število odstotnih točk vseh kandidatov, ki so opravljali maturo na osnovni ravni, je 69,63, kandidatov, ki so maturo opravljali prvič, pa 70,66. Kandidati splošnih gimnazij so dosegli povprečno oceno 74,20 odstotne točke, kandidati strokovnih gimnazij pa 69,83. Udeleženci maturitetnega tečaja so dosegli 76,82 odstotne točke, kandidati, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi, pa 61,80 odstotne točke.

Povprečno število odstotnih točk vseh kandidatov, ki so maturo opravljali na višji ravni, je 79,74, kandidatov, ki so maturo opravljali prvič, pa 81,93. Kandidati splošnih gimnazij so dosegli povprečno 77,05 odstotne točke, kandidati strokovnih gimnazij pa 78,02 odstotne točke. Kandidati, ki opravljajo posamezni izpit ob poklicni maturi, so dosegli povprečno 86,75 odstotne točke, kandidati, ki ponovno opravljajo maturo, pa povprečno 75,36 odstotne točke.

2.2 Meje za izpitne ocene

Komisija se je odločila za mejne točke za ocene na osnovni in višji ravni, kakor je prikazano v preglednici 2. Za pozitivno oceno je bilo potrebno 50 odstotkov točk. Ostale ocene so bile določene z enakim intervalom 12 točk. Želja je, da bi tudi v bodoče ostali pri takšni razporeditvi točk za ocene. DPK SM za italijanščino je na seji za določitev mej 30. 6. 2011 kontrolno ocenila mejne naloge.

Preglednica 2: Meje za ocene v letih od 2007 do 2011.

Ocene	5	4	3	2
2011	86	74	62	50
2010	86	74	62	50
2009	86	74	62	50
2008	86	74	62	50
2007	86	74	62	50

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Preglednica 3: Izpitne ocene kandidatov, ki so opravljali splošno maturo na osnovni ravni (vsi, razen poklicnih maturantov).

Ocena	5	4	3	2	1
Št. dijakov	11	72	50	19	6
% dijakov	6,96	45,57	31,65	12,03	3,80

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Preglednica 4: Izpitne ocene kandidatov, ki so opravljali splošno maturo na višji ravni (vsi, razen poklicnih maturantov).

Ocena	5	4	3	2	1
Št. dijakov	10	33	19	2	0
% dijakov	15,63	51,56	29,69	3,13	0,00

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Preglednica 5: Izpitne ocene kandidatov, ki so prvič opravljali splošno matura na osnovni ravni (brez maturitetnega tečaja, 21-letnikov, odraslih in poklicnih maturantov).

Ocena	5	4	3	2	1
Št. dijakov	10	56	40	15	3
% dijakov	8,06	45,16	32,26	12,10	2,42

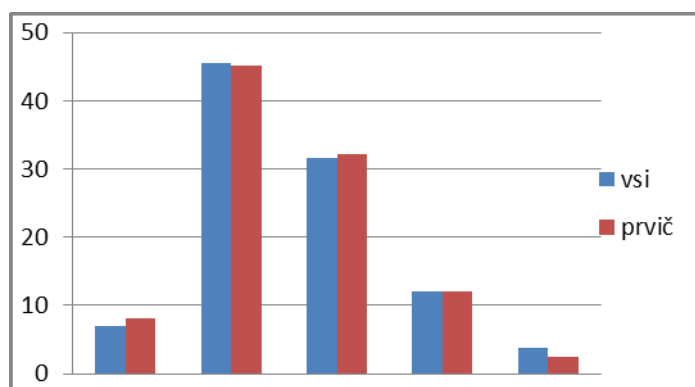
Vir: Državni izpitni center, 2011.

Preglednica 6: Izpitne ocene kandidatov, ki so prvič opravljali splošno matura na višji ravni (brez maturitetnega tečaja, 21-letnikov, odraslih in poklicnih maturantov).

Ocena	5	4	3	2	1
Št. dijakov	9	32	18	2	0
% dijakov	14,75	52,46	29,51	3,28	0,00

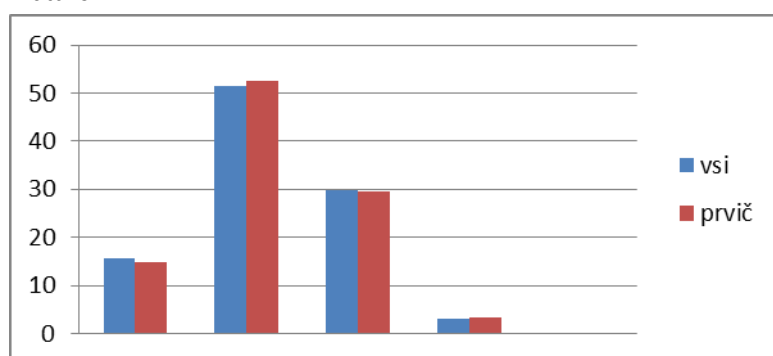
Vir: Državni izpitni center, 2011.

Slika 3: Izpitne ocene (v odstotkih) vseh kandidatov na OR in tistih, ki so prvič opravljali splošno matura.



Vir: Državni izpitni center, 2011.

Slika 4: Izpitne ocene (v odstotkih) vseh kandidatov na VR in tistih, ki so prvič opravljali splošno matura.



Vir: Državni izpitni center, 2011.

DPK SM za italijanščino ugotavlja, da ni večjih odstopanj v uspehu med kandidati, ki prihajajo iz gimnazij, in vsemi ostalimi kandidati. Nekoliko slabši uspeh imajo kandidati, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi, in pa kandidati, ki ponovno opravljajo izpit splošne mature. (Glej preglednice od 3 do 6 ter sliki 3 in 4.)

2.3 Splošni podatki o uspehu kandidatov s komentarjem

Uspeh kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz italijanščine, je bil pričakovan in je primerljiv z lanskim, za spoznanje je celo nekoliko boljši.

Od vseh 167 kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz italijanščine na osnovni ravni, je bilo uspešnih 95,21 %. Povprečna ocena vseh kandidatov je 3,36, povprečna ocena kandidatov, ki so prvič opravljali splošno matura, je nekoliko boljša, 3,49 (glej sliko 5). Najnižje število točk je bilo 37, najvišje pa 97.

Od 74 kandidatov splošne gimnazije je bilo uspešnih 73, povprečna ocena je 3,58 (lani 3,61).

Od 50 kandidatov strokovnih gimnazij je bilo uspešnih 48, povprečna ocena je 3,24 (lani 3,07).

Od 16 kandidatov maturitetnega tečaja in odraslih je bilo uspešnih vseh 16, povprečna ocena je 3,75 (lani 3,62).

Od 9 kandidatov poklicne mature je bilo uspešnih 7, povprečna ocena je 2,67 (lani 2,69).

Od 18 kandidatov, ki so ponovno opravljali izpit splošne mature iz italijanščine, je bilo uspešnih 15 kandidatov, povprečna ocena je 2,78 (lani 2,68).

Največji delež predstavljajo kandidati splošnih gimnazij s povprečno oceno 3,60. Od strokovnih gimnazij so najvišjo povprečno oceno dosegli kandidati umetniških gimnazij, tj. 3,76.

Neuspešnih kandidatov je bilo 8: 1 kandidat iz splošne gimnazije (lani 0), 2 iz strokovne gimnazije (lani 5), 2 sta opravljala posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi (lani 2) in 3 kandidati, ki so ponovno opravljali izpit iz splošne mature (lani 4). Kot je razvidno iz preglednice 7, je največ neuspešnih kandidatov med tistimi, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi, in pa kandidati, ki večkrat opravljajo izpit splošne mature.

Povezanost med uspehom pri splošni maturi in uspehom v srednji šoli pri italijanščini je v splošnih gimnazijah 0,36, pri strokovnih gimnazijah 0,52, pri maturitetnem tečaju 0,50 ter pri poklicni maturi 0,72.

Povprečna ocena pri italijanščini v 3. letniku je 3,53, v 4. pa 3,57, kar je primerljivo s povprečno oceno na maturi 3,40.

Na višji ravni je izpit splošne mature iz italijanščine opravljalo 66 kandidatov in vsi so bili uspešni. (Lani je bil neuspešen en kandidat, ki je matura opravljal kot posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi.)

Velika večina kandidatov (57), ki so opravljali izpit splošne mature iz italijanščine na višji ravni, prihaja iz splošne gimnazije. Povprečno število doseženih odstotnih točk je 77,05 (lani 75,98), povprečna ocena pa 3,77 (lani 3,72).

4 kandidati so iz strokovnih gimnazij. Povprečno število odstotnih točk je 78,05 (lani 75,65), povprečna ocena pa 4,00 (lani 3,75) (gl. sliko. 6). Najnižje število točk je bilo 60, najvišje pa 97.

2 kandidata sta opravljala posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi. Njuno povprečno število doseženih odstotnih točk je 86,75 (lani 40,00), povprečna ocena pa 4,50 (lani 1,00).

Trije kandidati so izpit opravljali ponovno. Povprečno število doseženih točk je 75,36 (lani 65,62), povprečna ocena je 4,00 (lani 2,75).

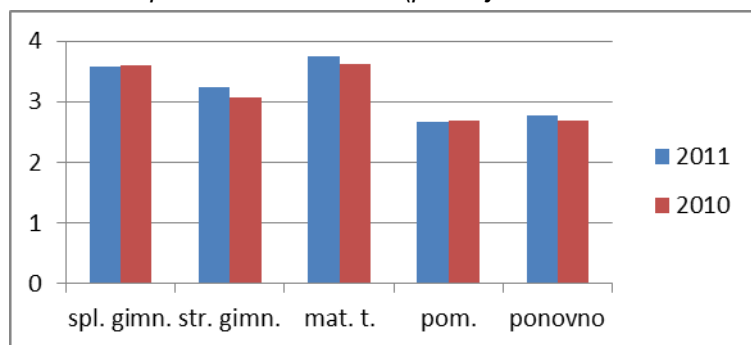
Iz podatkov je razvidno, da so se za višjo raven opravljanja izpita odločili predvsem dijaki splošnih gimnazij, ki pa izkazujejo nekoliko slabši rezultat kot kandidati, ki prihajajo iz ostalih šol. To dokazuje, da so se za izpit na višji ravni odločili le boljši dijaki oz. so se kandidati na izpit dobro pripravili.

Na višji ravni neuspešnih kandidatov, razen redkih izjem, ni (glej preglednico 7).

Povezanost med uspehom pri splošni maturi in uspehom v srednji šoli pri italijanščini na VR je v splošnih gimnazijah 0,36, pri strokovnih gimnazijah 0,85, pri poklicni maturi -1,00.

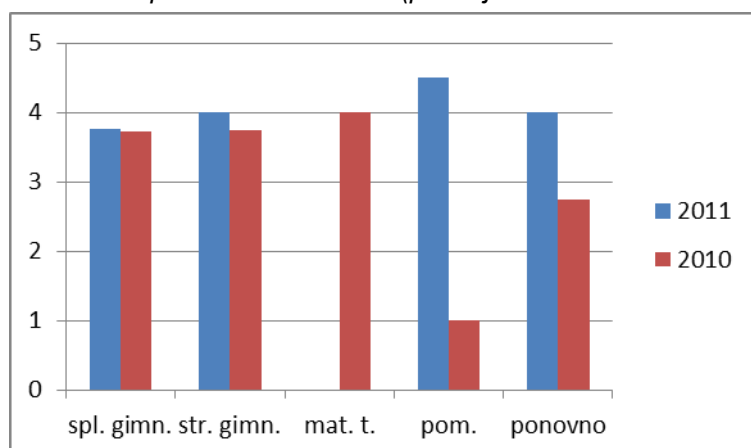
Povprečna ocena pri italijanščini v 3. letniku je 3,80, v 4. pa 4,38, kar je primerljivo s povprečno oceno višji ravni (3,80).

Slika 5: Povprečna ocena na OR (primerjava med SM 2011 in 2010).



Vir: Državni izpitni center, 2010 in 2011.

Slika 6: Povprečna ocena na VR (primerjava med SM 2011 in 2010).



Vir: Državni izpitni center, 2010 in 2011.

Preglednica 7: Delež neuspešnih kandidatov v zadnjih 5 letih.

Leto	Neuspešni kandidati									
	splošne gimnazije, v odstotkih		strokovne gimnazije, v odstotkih		nat. tečaj, odrasli, v odstotkih		poklicna matura, v odstotkih		popravni, ponovno, v odstotkih	
	OR	VR	OR	VR	OR	VR	OR	VR	OR	VR
2011	1,35	0,00	4,00	0,00	0,00	0,00	22,22	0,00	16,67	0,00
2010	0,00	0,00	8,62	0,00	0,00	0,00	12,50	100,00	18,18	0,00
2009	1,02	0,00	3,45	0,00	10,00	0,00	14,29	0,00	11,11	0,00
2008	0,00	0,00	1,82	0,00	9,09	0,00	16,67	0,00	25,00	0,00
2007	1,25	0,00	1,27	10,00	4,76	0,00	0,00	0,00	/	/

Vir: Državni izpitni center, 2007–2011.

3 Vsebinska analiza nalog in vprašanj

3.1 Analiza uspeha po posameznih delih izpita

Zunanji del izpita predstavlja 80 %, notranji del pa 20 % celotne vrednosti izpita. Opazen je velik razkorak med notranjim in zunanjim delom izpita. Pri notranjem delu izpita imajo kandidati zelo dober uspeh, kar je razumljivo tudi zato, ker je prenovljeni učni načrt zasnovan predvsem na uporabi funkcionalnega znanja, še posebej pri govornem sporočanju. Dijaki z obalnega in goriškega območja so zaradi bližine meje in dvojezičnosti (zaenkrat še) v prednosti pred ostalimi kandidati.

Na osnovni ravni je pri notranjem delu izpita 15,32 % kandidatov doseglo maksimalno število točk, na višji pa kar 47,54 % kandidatov.

Ustni izpit na osnovni ravni obsega tri naloge, ki so izhodišče za pogovor:

- igranje vlog ali pogovor na podlagi vizualne ali verbalne iztočnice,
- tema, ki jo izberejo učitelji sami,
- povzetek italijanskega besedila in pogovor o njem.

Korelacija med notranjo in zunanjo oceno je 0,45.

Maksimalno možno število točk: 20

Povprečno število doseženih točk: 16,38

Maksimalno število odstotnih točk: 20

Minimalno število odstotnih točk: 4

Indeks diskriminativnosti: 0,45

Indeks težavnosti: 0,82

Preglednica 8: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
4-5	1
6-7	2
10-11	3
12-13	8
14-15	30
16-17	29
18-19	32
20-20	19

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Ustni izpit na višji ravni obsega tri naloge, ki so izhodišče za pogovor:

- povzetek slovenskega besedila v italijanščini in pogovor o njem,
- tema, ki jo izberejo učitelji sami,
- interpretacija književnega besedila.

Korelacija med notranjo in zunanjo oceno je 0,37.

Maksimalno možno število točk: 20

Povprečno število doseženih točk: 18,70

Maksimalno število odstotnih točk: 20

Minimalno število odstotnih točk: 13

Indeks diskriminativnosti: 0,37

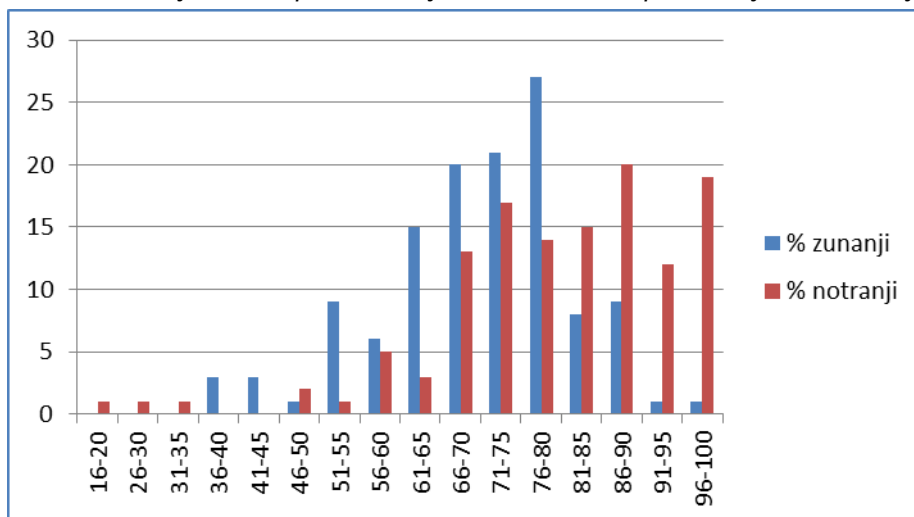
Indeks težavnosti: 0,93

Preglednica 9: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
12-13	1
14-15	4
16-17	8
18-19	19
20-20	29

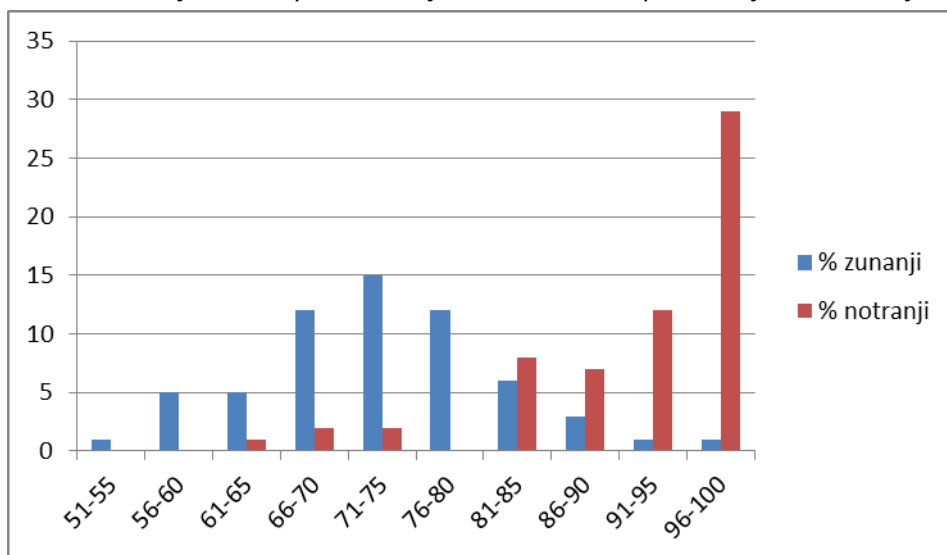
Vir: Državni izpitni center, 2011.

Slika 7: Primerjava med porazdelitvijo doseženih točk pri zunanjem in notranjem delu izpita na OR.



Vir: Državni izpitni center, 2007-2011.

Slika 8: Primerjava med porazdelitvijo doseženih točk pri zunanjem in notranjem delu izpita na VR.



Vir: Državni izpitni center, 2007-2011.

OSNOVNA RAVEN

Izpitna pola 1 A: Bralno razumevanje

Izpitna pola bralnega razumevanja je vsebovala dve nalogi, od tega je bila druga naloga enaka za obe zahtevnostni ravni. Kandidati so dobro reševali predvsem prvo nalogo, drugo besedilo je bilo nekoliko zahtevnejše. IT ostaja pri nalogah bralnega razumevanja, tako kot vsa leta, razmeroma visok. Pri 1. nalogi je 0,91, pri drugi, skupni nalogi pa 0,81. DPK SM se trudi oblikovati vprašanja, ki niso ne pretežka, ne prelahka, a je pri receptivnih nalogah to težko.

Maksimalno možno število točk: 30
Povprečno število doseženih točk: 25,40
Maksimalno število odstotnih točk: 30
Minimalno število odstotnih točk: 14
Indeks diskriminativnosti: 0,57
Indeks težavnosti: 0,85

Preglednica 10: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
12–14	2
15–17	4
18–20	7
21–23	15
24–26	39
27–29	51
30–30	6

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Izpitna pola 1 B: Poznavanje in raba jezika

Kandidati so reševali 6 nalog. Vse slovnične strukture so bile podane v avtentičnem besedilu, razen 3. naloge, kjer je bilo potrebno poiskati sopomenke in protipomenke. 4., 5. in 6. naloga so skupne naloge tudi na višji ravni zahtevnosti. Najslabše so kandidati reševali 5. nalogo, tj. dopolnjevanje besedila s predlogi in členi. V primerjavi z lanskim letom, so imeli kandidati več težav pri reševanju nalog s slovničnimi strukturami. IT je večji pri 5. (0,39) in 6. (0,59) nalogi, ki sta skupni za obe ravni. ID je najvišji pri 3. nalogi (0,72), najnižji pa pri 4. nalogi (0,28).

Maksimalno možno število točk: 40
Povprečno število doseženih točk: 24,61
Maksimalno število odstotnih točk: 37
Minimalno število odstotnih točk: 8
Indeks diskriminativnosti: 0,56
Indeks težavnosti: 0,61

Preglednica 11: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
8–11	4
12–15	8
16–19	15
20–23	20
24–27	31
28–31	29
32–35	13
36–39	4

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Izpitna pola 2: Slušno razumevanje

Izpitna pola je enaka za obe ravni. Kandidati so reševali dve nalogi (intervju z Vascom Rossijem in radijska oddaja o razstavah). Del B, ki je bil zastavljen v obliki razpredelnice, je bil zahtevnejši.

Kandidati so morali zapisati umetniške zvrsti; v oporo sta bila dva primera rešena. Vsi indeksi so primerljivi z lanskoletnimi. Pri A-nalogi je IT 0,75, ID pa 0,68. Pri B-nalogi je IT 0,63 in ID 0,66.

Maksimalno možno število točk: 20
Povprečno število doseženih točk: 13,94
Maksimalno število odstotnih točk: 20
Minimalno število odstotnih točk: 5
Indeks diskriminativnosti: 0,67
Indeks težavnosti: 0,69

Preglednica 12: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
4-5	1
6-7	5
8-9	6
10-11	11
12-13	23
14-15	35
16-17	31
18-19	10
20-20	2

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Izpitna pola 3 A: Vodeni spis

Pri nalogah pisnega sporočanja (3 A in 3 B) so vsi indeksi ustrezni, saj so naloge primerno zahtevne in dobro ločujejo dobre kandidate od slabših.

Kandidati so morali tokrat napisati vljudnostno pismo gospe Rossi in se pozanimati za poletno delo varstva otrok. Naloge so bile ocenjene dvakrat. Letos je nekoliko nižji rezultat, kot je bil lansko leto. Povprečno število točk pri izpitni poli 3 A je bilo lansko leto 7,17 (letos 6,89).

Maksimalno možno število točk: 10
Povprečno število doseženih točk: 6,89
Maksimalno število odstotnih točk: 10
Minimalno število odstotnih točk: 3
Indeks diskriminativnosti: 0,64
Indeks težavnosti: 0,68
Indeks objektivnosti: 0,91

Preglednica 13: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
3-3	2
4-4	5
5-5	8
6-6	26
7-7	36
8-8	32
9-9	9
10-10	6

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Izpitna pola 3 B: Daljši pisni sestavek

Kandidati so morali napisati daljši sestavek. Na izbiro so imeli dva naslova: *Far parte di un gruppo fisso per sentirsi forte e protetto o andare da solo per la propria strada? Parla di queste due attitudini nella vita.* (Človek izbira med življenjem v skupini, kjer se počuti varno, ali pa sledi svoji poti, ne oziraje se na druge. Predstavi obe gledišči) in *I vantaggi e gli svantaggi delle nuove tecnologie* (Prednosti in

slabosti tehnološkega napredka). Kandidati so večinoma izbrali drugi naslov. Povprečno število doseženih točk je letos nekoliko višje (lani 12,25). Ostali indeksi so ustrezni.

Maksimalno možno št. točk: 20

Povprečno št. doseženih točk: 12,95

Maksimalno število odstotnih točk: 20

Minimalno število odstotnih točk: 2

Indeks diskriminativnosti: 0,63

Indeks težavnosti: 0,65

Indeks objektivnosti: 0,87

Preglednica 14: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
2–3	1
6–7	2
8–9	11
10–11	15
12–13	33
14–15	41
16–17	15
18–19	6

Vir: Državni izpitni center, 2011.

VIŠJA RAVEN

Izpitna pola 1 A: Bralno razumevanje

Izpitna pola bralnega razumevanja je vsebovala dve nalogi, od teh je bila prva enaka za obe zahtevnostni ravni. Kandidati so dobro reševali obe nalogi, bolj pa prvo, skupno nalogo (IT = 0,91).

IT ostaja pri nalogah bralnega razumevanja, tako kot vsa leta, razmeroma visok. Pri 1. nalogi je 0,91, pri drugi pa 0,85. Indeks ločljivosti je pri 2. nalogi prenizek. DPK SM se trudi oblikovati vprašanja, ki niso ne pretežka, ne prelahka, a je pri receptivnih nalogah to težko.

Maksimalno možno število točk: 30

Povprečno število doseženih točk: 26,74

Maksimalno število odstotnih točk: 30

Minimalno število odstotnih točk: 16

Indeks diskriminativnosti: 0,21

Indeks težavnosti: 0,89

Preglednica 15: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
15–17	1
21–23	3
24–26	20
27–29	34
30–30	3

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Izpitna pola 1 B: Poznavanje in raba jezika

Kandidati so reševali 5 nalog. Vse slovnične strukture so bile podane v kontekstu. Poleg prvih treh nalog, ki so skupne z osnovno ravno, so kandidati reševali nalogo z delnim prevodom in nalogo dopolnjevanja besedila z manjkajočimi besedami.

Iz primerjave med indeksi težavnosti za iste naloge na različnih ravneh je razvidno, da so kandidati na višji ravni precej bolje reševali te naloge. Za vse naloge na višji ravni je bila težavnost primerna. Najvišji IT (0,80) ima 3. naloga (dopolnjevanje besedila z glagolom), kar je zelo dobro, glede na to, da je bila takšna naloga ponavadi veliko težja. Najnižji IT (0,58) ima 5. naloga. ID je ustrezen pri vseh nalogah.

Maksimalno možno število točk: 40
 Povprečno število doseženih točk: 27,59
 Maksimalno število odstotnih točk: 38
 Minimalno število odstotnih točk: 12
 Indeks diskriminativnosti: 0,51
 Indeks težavnosti: 0,67

Preglednica 16: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
12–15	1
16–19	3
20–23	10
24–27	16
28–31	14
32–35	15
36–39	2

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Izpitna pola 2: Slušno razumevanje

Izpitna pola je enaka za obe ravni. Kandidati so reševali dve nalogi (intervju z Vascom Rossijem in radijska oddaja o razstavah). Del B, ki je bil zastavljen v obliki razpredelnice, je bil zahtevnejši. Kandidati so morali zapisati umetniške zvrsti, v oporo sta bila dva primera rešena. Vsekakor so kandidati na višji ravni bolje reševali nalogi. Pri A-nalogi je IT 0,85, ID pa 0,33. Pri B-nalogi je IT 0,79 in ID 0,30.

Maksimalno možno število točk: 20
 Povprečno število doseženih točk: 16,46
 Maksimalno število odstotnih točk: 19
 Minimalno število odstotnih točk: 12
 Indeks diskriminativnosti: 0,32
 Indeks težavnosti: 0,82

Preglednica 17: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
12–13	2
14–15	13
16–17	27
18–19	19

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Izpitna pola 3 A: Pisni sestavek na določeno temo

Pri nalogah pisnega sporočanja (3 A in 3 B) so vsi indeksi ustrezni, saj so naloge primerno zahtevne in dobro ločujejo dobre kandidate od slabših. Naloge so bile ocenjene dvakrat.

Kandidati so morali v sestavku izraziti svoje poglede na možnost, da bi dijaki in starši ocenjevali delo učiteljev. Naloge so bile v povprečju slabše kot lansko leto (lani povprečno štev. doseženih točk 13,41). Najmanj točk so kandidati dobili pri jezikovni pravilnosti (povprečno 2,39), največ pri vsebini (4,74).

Maksimalno možno število točk: 20
 Povprečno število doseženih točk: 12,61
 Maksimalno število odstotnih točk: 20
 Minimalno število odstotnih točk: 6
 Indeks diskriminativnosti: 0,66
 Indeks težavnosti: 0,63
 Indeks objektivnosti: 0,93

Preglednica 18: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
6–7	2
8–9	2
10–11	11
12–13	23
14–15	14
16–17	5
18–19	3
20–20	1

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Izpitna pola 3 B: Književnost – pisni sestavek

Kandidati so morali napisati sestavek na temo različnih občutkov in razpoloženj oz. čustev, ki so spremljala glavnega junaka Micheleja v romanu Niccolaja Ammanitija: *Io non ho paura* v boju s krivicami in slabostmi (*descrivi i diversi stati d'animo che hanno accompagnato Michele nella sua lotta contro il male*).

Naloga dobro ločuje dobre izdelke od slabših. Rezultat je nekoliko boljši kot lanski, predvsem pri vsebini in zgradbi. IT pri vsebini je 0,57 (lani 0,55), pri zgradbi 0,64 (lani 0,61) in pri skladnji 0,67 (lani 0,66), slabši pa pri jezikovni pravilnosti 0,59 (lani 0,61). Povprečno število točk je bilo lansko leto 11,85, IT pa 0,59.

Maksimalno možno število točk: 20

Povprečno število doseženih točk: 12,25

Maksimalno število odstotnih točk: 20

Minimalno število odstotnih točk: 4,50

Indeks diskriminativnosti: 0,60

Indeks težavnosti: 0,61

Indeks objektivnosti: 0,92

Preglednica 19: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.

Št. točk	Št. kandidatov
4–5	1
6–7	1
8–9	6
10–11	16
12–13	14
14–15	15
16–17	4
18–19	3
20–20	1

Vir: Državni izpitni center, 2011.

Preglednica 20: Primerjava nekaterih edukometričnih indeksov po izpitnih polah na osnovni ravni od leta 2007 do 2011 (indeks težavnosti, indeks diskriminativnosti in povprečno število doseženih % točk).

Leto		IP 1 A	IP 1 B	IP 2	IP 3 A	IP 3 B	Ustno
2007	IT	0,82	0,69	0,66	0,70	0,62	0,81
	ID	0,44	0,48	0,41	0,31	0,48	0,27
	Povpr. štev. točk	24,82	27,75	13,32	7,01	12,54	16,26
2008	IT	0,75	0,64	0,76	0,66	0,67	0,84
	ID	0,46	0,45	0,52	0,29	0,54	0,40
	Povpr. štev. točk	22,73	25,68	15,36	6,70	13,52	16,92
2009	IT	0,82	0,69	0,73	0,69	0,62	0,81
	ID	0,58	0,48	0,56	0,24	0,53	0,44
	Povpr. štev. točk	24,74	27,77	14,63	6,93	12,44	16,21
2010	IT	0,82	0,60	0,69	0,71	0,61	0,84
	ID	0,61	0,55	0,57	0,57	0,62	0,55
	Povpr. štev. točk	24,75	24,15	13,95	7,17	12,25	16,79
2011	IT	0,85	0,61	0,69	0,68	0,65	0,82
	ID	0,57	0,56	0,67	0,64	0,63	0,45
	Povpr. štev. točk	25,40	24,61	13,94	6,89	12,95	16,38

Vir: Državni izpitni center, 2007–2011.

Preglednica 21: Primerjava nekaterih edukometričnih indeksov po izpitnih polah na višji ravni od leta 2007 do 2011 (indeks težavnosti, indeks diskriminativnosti in povprečno število doseženih % točk).

Leto		IP 1 A	IP 1 B	IP 2	IP 3 A	IP 3 B	Ustno
2007	IT	0,89	0,73	0,78	0,61	0,55	0,89
	ID	0,44	0,46	0,37	0,55	0,63	0,53
	Povpr. štev. točk	26,93	29,40	15,66	12,39	11,16	17,88
2008	IT	0,85	0,67	0,84	0,63	0,83	0,94
	ID	0,40	0,54	0,34	0,56	0,41	0,22
	Povpr. štev. točk	25,69	27,11	16,97	12,67	16,80	18,91
2009	IT	0,88	0,73	0,85	0,64	0,61	0,91
	ID	0,56	0,56	0,48	0,65	0,71	0,31
	Povpr. štev. točk	26,44	29,10	17,10	12,74	12,24	18,44
2010	IT	0,87	0,66	0,80	0,67	0,59	0,92
	ID	0,44	0,58	0,47	0,71	0,77	0,29
	Povpr. štev. točk	26,21	26,79	16,13	13,41	11,85	18,45
2011	IT	0,89	0,67	0,82	0,63	0,61	0,93
	ID	0,21	0,51	0,32	0,66	0,60	0,37
	Povpr. štev. točk	26,74	27,59	16,46	12,61	12,25	18,70

Vir: Državni izpitni center, 2007–2011.

Iz preglednic 20 in 21 je razvidno, da se izpostavljeni edukometrični indeksi v zadnjih petih letih bistveno ne razlikujejo. Nekoliko slabši indeksi so v zadnjih dveh letih pri poli poznavanja in rabe jezika. Na višji ravni izstopa višji rezultat pri poli 3 B v letu 2008, ko je prišlo do tipkarske napake in se je nato ocena izpitne pole 3 B izračunala na podlagi 63. in 65. člena Pravilnika o splošni maturi.

3.2 Analiza uspeha po posameznih izstopajočih nalogah z napotki za učitelje

Izpitna pola 1 A

Vprašanja z visokim IT-jem

Kar 13 postavk od 30 ima IT višji od 0,90, in sicer predvsem pri prvi, lažji nalogi. Indeks težavnosti je v povprečju 0,85, ID pa 0,57.

Na višji ravni pa ima 17 postavk od 30 IT višji od 0,90, čeprav je povprečni IT 0,89.

Kot vsa leta doslej so naloge bralnega razumevanja naloge z najmanj ustreznimi indeksi. Ker so naloge bralnega razumevanja receptivna spretnost, je takšen rezultat pričakovan. DPK SM se bo tudi v bodoče skušala izogniti prelahkim nalogam.

Izpitna pola 1 B

Vprašanja z nizkim IT-jem

OR, 1. naloga, 8. primer, IT = 0,24

Poved je bilo treba dopolniti z eno od ponujenih rešitev: A) ce n'è, B) ce ne, C) c'è ne, D) c'è n'è.

E _____ un altro« in preparazione», si chiama Nick.

Pravilna rešitev je A). Primer je prezahteven za osnovno raven. Poleg tega pa preverja predvsem pravilen zapis besed.

OR, 5. naloga, 5. primer, IT = 0,20

V povedi je bilo treba uporabiti očlenjeni predlog *all'*, kandidati so večinoma uporabili napačnega *al* ali pa določni člen *l'*, najverjetneje zaradi površnega branja (*veder spuntare l'alba* je zelo pogosta zveza, a tu napačna).

Isti primer na višji ravni ima IT = 0,52.

OR, 6. naloga, 3. primer, IT = 0,21

Poved je bilo treba dopolniti z ustrezno obliko glagola. Uporabiti je bilo potrebno 3. obliko hipotetičnega stavka oz. *congiuntivo trapassato*, večina kandidatov pa je povečini uporabila *imperfetto*.

Quando ha denunciato la scomparsa alla polizia, le hanno detto di non farsi illusioni perché sarebbe stato

un miracolo, se li _____ (trovare). *avessero trovati*

Isti primer na višji ravni ima IT 0,46, kar dokazuje, da so imeli tudi kandidati na VR nekaj več težav pri reševanju naloge.

VR, 5. naloga, 3. primer, IT = 0,28

Poved je bilo treba dopolniti z manjkajočo besedo *passaggio*. Naloga zahteva natančno branje, poznavanje besedišča in sklepanje.

E novembre, al _____ dall'autunno all'inverno, ...

Izpitna pola 2

Del A, 3. primer, IT = 0,24

Vasco Rossi si è iscritto a Pedagogia perché

- A voleva diventare insegnante.
- B voleva rimanere a Bologna.
- C voleva diventare psicologo.

Treba je bilo obkrožiti pravilni odgovor B. Veliko kandidatov je obkrožilo odgovor C. Morda ne ločijo študija pedagogike od psihologije oz. mislijo, da se na pedagoški fakulteti študira tudi psihologija, kar pa ni pomembno, saj je bilo iz besedila jasno, da noče zapustiti rodnega kraja.

S tem primerom so imeli težave tudi kandidati na VR. IT je bil še nižji (0,20).

Del A, 9. primer, IT = 0,17

Vasco Rossi scrive con facilità il testo per la musica

- A quando ci scrive anche le note.
- B quando va in giro per i concerti.
- C quando piove.

Treba je bilo obkrožiti pravilni odgovor A. Veliko kandidatov je obkrožilo odgovor C. Morda je bilo vprašanje prezahtevno oz. je bilo v odlomku preveč podatkov, kandidat pa je moral hitro sklepati, saj intervjuvanec odgovora eksplicitno ni povedal. Vprašanje je bilo pretežko za OR.

Kandidati na VR so primer bolje reševali (IT je 0,38).

Del B, 9. primer, IT = 0,25

Razpredelnico je bilo treba dopolniti z bistvenimi podatki. Možnih je bilo več odgovorov: *1974–1994, quando fu direttore del Giornale*. Veliko kandidatov je okence pustilo prazno. Ugotavljamo, da ima veliko kandidatov težave s pisanjem števil. Števila je potrebno pri pouku več vaditi.

Na višji ravni je IT 0,33.

Izpitna pola 3

Vsi indeksi so primerni, a vseeno bi učitelje opozorili na najpogostejše napake.

3 A, OR – pismo

Kandidati ne upoštevajo osnovnih pravil pri oblikovanju pisma (kraj, datum, naslavljanje, pozdrav, podpis). Kljub temu da pismo ni bilo poslovno, navajajo »zadevo« (oggetto). Velika večina naslavlja s »spettabile signora«, »cara signora« ali »rispettata signora«. Vljudnostno obliko »Lei« nadomeščajo z »Voi«. Površno so prebrali navodila, zato so spregledali pomembne informacije, npr. da je družina sicer iz Milana, na počitnice pa gredo na morje v Romagno. Nimajo domišljije: sprašujejo samo po plačilu in urniku.

3 B, OR in 3 A, VR

Kandidati si praviloma niso napisali osnutka, zato so bile naloge nepovezane. Veliko je popravljanja, črtanja, dodajanja. Precej nalog je bilo brez uvoda in/ali zaključka. Jezikovno in pravopisno so bile naloge precej šibke. Zaradi pogostih jezikovnih napak je bilo nekaj nalog težko razumljivih. Veliko kandidatov ne uporablja člena. Večinoma uporabljajo preproste jezikovne strukture in enostavne čase.

3 B, VR

Kandidati so dokazali, da večinoma poznajo literarno delo, a so se pri pisanju teme osredotočili na posredovanje splošnih podatkov oziroma so obnavljali celotno književno besedilo, dodali vsebinsko neustrezne pa tudi napačne informacije. Tudi pri pisnem sestavku iz književnosti je opazno slabše poznavanje jezika. Napake so pri členih, predlogih, oziralnih in osebnih zaimkih (*li, gli, cui*).

Pri skladnji in besedišču veliko kandidatov ne obvlada vrstnega reda besed v povedi, uporablja pogovorni jezik, čutiti je vpliv drugih tujih jezikov in materinščine (npr. *Tutto ha raccontato a Felice/ insegnanti studiano gli studenti*).

3.3 Mnenje zunanjih ocenjevalcev

Izpit splošne mature iz italijanščine je ocenjevalo 12 zunanjih ocenjevalcev. Ti so bili zadovoljni z izborom nalog v izpitnih polah in tudi s stopnjo njihove zahtevnosti. Menili so, da je matura primerna.

Zunanji ocenjevalci so izrazili mnenje, da je izbor besedil pri bralnem razumevanju ustrezen, kar je razvidno tudi iz podatka, da so kandidati odgovarjali na vsa vprašanja in so naloge dobro reševali.

Za naloge iz poznavanja in rabe jezika so bili mnenja, da so ustrezne in strokovno sestavljene, ker niso dopuščale več možnih odgovorov. Težja je bila naloga s členi in predlogi. Pri skupnih nalogah je razvidno, da so naloge bolje reševali kandidati na višji ravni. Zunanji ocenjevalci opozarjajo na vedno slabše poznavanje in rabo jezika tako pri izpitni poli 1 B kot tudi pri tretji izpitni poli.

Po mnenju zunanjih ocenjevalcev bi pri slušnem razumevanju naloga enotnega tipa, npr. pravilno/neppravilno, kandidatom omogočila boljšo koncentracijo. Tudi naloga izbire med več možnostmi ni najprimernejša za slušno razumevanje, ker zahteva preveč branja. Pri razpredelnici pa ugotavljajo, da je kandidatom povzročalo težave dejstvo, da se informacije ne pojavijo v enakem vrstnem redu, kot so teme v razpredelnici. Zato je veliko kandidatov pustilo precej praznih okencev.

Izbor naslovov za pisne sestavke ni bil najboljši. Prvi naslov je bil zahtevnejši, zato je velika večina kandidatov izbrala drugega (o tehnološkem napredku). Pri vsebini so bili sestavki večinoma povprečni, pri zgradbi je opazen napredek: kandidati so spretnejši pri uporabi veznih elementov. Pri jezikovni pravilnosti opozarjajo na slabše znanje in na vpliv drugih jezikov. Najpogostejše napake kandidatov, ki so jih ocenjevalci zasledili v polah, so bile:

- površnost pri branju navodil,
- nečitljiva pisava, prečrtani stavki in prazni konceptni listi,
- slabo poznavanje pisanja pisem (zgradba, naslavljanje, vikanje z *voi*),
- nepovezanost misli pri daljšem sestavku,
- misli niso podprte z argumenti,
- pomanjkljiva zgradba daljšega pisnega sestavka,
- neprimeren slog (besedišče pogovornih televizijskih oddaj),
- pravopisne in slovnične napake,
- napake pri skladnji.

3.4 Napake v izpitni/-ih poli/-ah

Izpitno gradivo je bilo tehnično dobro pripravljeno. Navodila so bila kandidatom razumljiva in jasna. Naloge so bile primerno oblikovane in brez napak. Posnetki so bili jasni in razumljivi.

4 Ugovori kandidatov na oceno

Ugovore na oceno sta reševala dva izvedenca. Vseh ugovorov na oceno je bilo 6. Na osnovni ravni je bilo 12 zahtevkov za vpogled, ugovor na oceno je vložil en kandidat (lani trije). Ugovor ni bil upravičen. Ocena se kandidatu ni spremenila.

Na višji ravni je 16 kandidatov zahtevalo vpogled v izpitno gradivo. Pet kandidatov je vložilo ugovor na oceno (lani dva). Štirim kandidatom se je spremenila vsota točk, ocena pa se je spremenila trem kandidatom.

5 Povzetek

DPK za italijanščino ocenjuje izpitne pole letošnje mature kot ustrezno kakovostne in primerljive s polami prejšnjih let. Skupni uspeh pri preverjanju vseh jezikovnih spretnosti ostaja primerljiv s prejšnjimi leti, zato je tudi prag za pozitivno oceno ostal nespremenjen (50 odstotkov). Ugotavljamo, da je izpitna pola bralnega razumevanja 1 A še vedno lažja, vendar je to tudi razumljivo, saj gre za preverjanje receptivne zmožnosti. Komisija se trudi, da bi tudi pri poli 1 A, predvsem na višji ravni, sestavila takšne naloge, ki bi preverjale višje taksonomske stopnje.

Še vedno ostaja opazna razlika med zunanjim in notranjim delom izpita. Pri ustnem delu izpita so kandidati dosegli visoko število točk. Vzrok za visoke ocene so verjetno dobra pripravljenost in pa dejstvo, da imajo kandidati s področij, kjer je italijanščina sosedski jezik, manj težav z govornim sporazumevanjem kot pa s pisanjem besedil.

Državna predmetna komisija za splošno maturo iz italijanščine meni, da je matura iz italijanščine v letu 2011 v celoti uspela, saj ni bilo nikakršnih zapletov glede priprave izpitnega gradiva, izvedbe izpita in ocenjevanja izdelkov. To dokazuje, da so bile naloge skrbno in strokovno pripravljene in da so zunanji ocenjevalci strokovno opravili svoje delo.

5.1 Ocena uspeha kandidatov

Uspeh kandidatov na splošni maturi iz italijanščine je bil letos skoraj povsem enak lanskoletnemu. Od vseh 167 kandidatov, ki so opravljali izpit iz italijanščine na OR, je bilo uspešnih 95,21 %. Njihova povprečna ocena je bila 3,36 (leta 2010 je bila povprečna ocena 3,37). Tisti pa, ki so splošno maturo opravljali prvič, so dosegli še nekoliko višjo povprečno oceno (3,49). Na OR je bilo odličnih 6,96 %, negativnih pa 3,80 %. Največ jih je doseglo oceno 4 (45,57 %). Na VR je izpit opravljalo 66 kandidatov, njihova povprečna ocena pa je bila 3,77 (leta 2010 je bila njihova povprečna ocena 3,72). Neuspešnih ni bilo, odličnih je bilo 15,63 %, največ pa jih je doseglo oceno 4 (51,56 %). Ocena kandidatov na splošni maturi, tako na OR kakor na VR, je primerljiva z njihovimi ocenami v srednji šoli. Tako je bila pri kandidatih, ki so splošno maturo opravljali na OR, povprečna ocena pri italijanščini v 3. letniku srednje šole 3,53, v 4. letniku 3,57, na maturi pa 3,40. Kandidati, ki so splošno maturo opravljali na VR, so imeli povprečno oceno pri italijanščini v 3. letniku 3,80, v 4. letniku 4,38, na maturi pa 3,80.

Iz analize rezultatov je razvidno, da so kandidati po pričakovanjih najbolje reševali naloge, ki preverjajo receptivno zmožnost (bralno in slušno razumevanje). Zunanji ocenjevalci so poudarili, da je pri nalogah, ki preverjajo poznavanje in rabo jezika, in pri nalogah pisnega izražanja opaziti nazadovanje jezikovne kompetence kandidatov (slabo obvladovanje pravopisa, morfologije in sintakse), to pa je že posledica pretiranega poudarka na komunikacijsko-funkcionalnem pristopu k poučevanju tujega jezika.

Še vedno je opazen velik razkorak med notranjim in zunanjim delom izpita. Na OR je na notranjem delu izpita doseglo maksimalno število točk 15,32 % kandidatov, na višji ravni pa kar 47,54 % kandidatov.

Komisija je določila pragove za doseganje posameznih ocen. Za pozitivno oceno je bilo na podlagi izkušenj iz preteklih let potrebnih 50 odstotnih točk, preostale ocene pa so bile določene v enakih intervalih.

5.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Posamezne izpitne pole so preverjale zmožnost bralnega in slušnega razumevanja, slovnične kompetence in zmožnost pisnega izražanja, medtem ko je bila zmožnost govornega sporočanja in sporazumevanja preverjana na internem delu izpita. V izpitnih polah so bile zastopane vse taksonomske stopnje. Iz primerjave uspešnosti reševanja nekaterih istih nalog na OR in na VR je razvidno, da dobro sestavljene naloge lepo ločujejo kandidate na OR in na VR. Prav tako je občutna razlika v pisnem izražanju kandidatov na VR, zato je smiselno ohraniti možnost opravljanja izpita na dveh ravneh.

Izpitne pole so bile kvalitetno pripravljene, napak ni bilo. Končno verzijo izpitnih pol so pregledali še zunanji strokovnjaki. Komisija je njihove pripombe preučila in jih tam, kjer so bile upravičene, tudi upoštevala.

Zunanji ocenjevalci so izrazili mnenje, da so besedila in naloge primerni. Tudi slušno gradivo je bilo kvalitetno posneto in naloge primerne.

5.3 Druge ugotovitve

Primerjava s številom kandidatov, ki so splošno maturo iz italijanščine opravljali v preteklih letih, kaže, da njihovo število vztrajno upada, ne le v notranjosti Slovenije, ampak tudi na območjih, kjer bi pričakovali večje zanimanje za sosedski jezik (Primorska).

Zunanje ocenjevanje je potekalo brez zapletov. Ob moderaciji so bile rešitvam dodane še nekatere možnosti sprejemljivih odgovorov na vprašanja.

Po splošni maturi 2011 je bilo vloženo 6 ugovorov na oceno, ki sta jih reševala dva izvedenca. Ugovor kandidata na OR ni bil upravičen in se zato ocena kandidatu ni spremenila. Na VR je ugovor vložilo 5 kandidatov, 4 kandidatom se je spremenila vsota točk, ocena pa 3 kandidatom.